

ved den eller Skibsafgiften, er det ikke, fordi jeg er tilfreds med den, som den er; jeg er tværtimod enig med det ærede Medlem for Kjøbenhavn's 5te Valgkreds (Ville) i, at det er en af de Ting, der tyngge paa Landbruget. Det ærede Medlem fra Vedby (Lauber) og det ærede Medlem for Kjøbenhavn's Amis 5te Valgkreds (Hollstein-Ledreborg) gave de af det ærede Medlem for Kjøbenhavn's 5te Valgkreds fremsatte Ord et bestemt Udtryk, idet disse neppe vare udtalte, førend de to ærede Medlemmer kom med et Forslag, der tilfredsstillte hans Onske. Jeg veed rigtignok ikke, i hvilken Retning Forslaget gaar, men jeg har opfattet det, som det gaar ud paa en Ophævelse af Skibsafgiften, og jeg haaber da, at det ærede Medlems Onske vil blive tilfredsstillt. Det er imidlertid et Par andre indirekte Afgifter, som jeg vil omtale, og da navnlig Netsgebyrerne. Jeg kan ikke negte, at jeg finder, at der er noget Strengt i, at den Uformuende skal have saa ondt ved at komme til sin Ret, som han har, fordi han ikke evner at offre Besøstning derpaa. Der er en anden Side ved Sagen, som jeg ganske vist veed ikke staar i streng Forbindelse med Netsgebyrerne, men som jeg dog vil berøre, og det er den store Mængde Sagførere, som vort Land oversvømmes med. Denne Masse Sagførere gjør, at En og Anden af dem sikkert mangen Gang spekulerer over, hvorledes det skal blive ham bedst mulig at fortjene Noget, og det er Noget, som Landbruget, særlig da det nedadgaende Landbrug, har faaet at føle. Hvad det har at betyde, at en af disse smaa Procuratorer faar fat i et nedadgaende Landbrug, er desværre gaaget op for ikke saa; der bliver ikke Meget tilbage (Stemmer: Hør!). Jeg vil spørge den ærede Justitsminister, om han ikke tænker paa, at der burde fremkomme en Lov, som sætter en Grænse for denne blødiges Udfugning (Ville: Hvem kunne vi takke for den nu-gjældende Sagførerlov?). Ja, jeg har ikke været med til at vedtage Loven af 1868 (Ville: Ikke?). Nei; men om den end har medført Misbrug, kan Loven jo gjerne i sig selv være rigtig. Det var ikke til at forudsæ, at der vilde komme saa mange Sagførere. Loven af 1868 staar for mig som en i og for sig ret fornuftig Ordning; men det ubeløkker jo som sagt ikke, at der kan komme Misbrug tilstede, og at man nu ønsker at sætte en Dæmper for disse Misbrug. Det er altsaa det, som jeg opfordrer den ærede Minister til at overveie, om der ikke kan gøres Noget i denne Retning. Det er mig bekendt, og jeg tror ogsaa i det Bisald, jeg fik fra flere Sider, at kunne mærke, at Andre have den samme Erfaring, at, naar et nedadgaende Landbrug kommer, jeg havde nær sagt, i Kløerne — det er maaske dog ikke et heldigt Udtryk — lad mig da sige: i Hænderne paa en Procurator, bliver der ikke Meget tilbage. Med Hensyn til disse Netsafgifter kan jeg ikke negte, at jeg giver det ærede Medlem for Beile

Amis 2den Valgkreds (Berg) min fulde Tilslutning for de Ord, han saavel ifjor som tidligere har udtalt, at der burde gøres noget Mere paa en eller anden Maade, for at den fattige Mand kan komme til sin Ret, uagtet han mangler Penge. Med det Samme beder jeg altsaa den ærede Justitsminister overveie det af mig nævnte Faktum med Hensyn til Sagførere. Endelig tror jeg ogsaa, at en Lettelse, jeg vilde gjerne sige en Ophævelse, af Thinglæsningsgebyrerne, Halvprocentsafgiften og Stemplingen vilde føles som en stor Velgjørelse, og jeg tror, at der er saa meget mere Grund til en saadan Lettelse, som de Penge, der gaa til disse Gebyrer, tages af den Driftskapital, som de Fleste af dem, der købe Eiendomme, tænke at have, men som de netop ved dem gaa glip af, idet de ikke i Forveien trods de mange Aars Brug af denne Lov have taget i Beregning den store Kapital, som Thinglæsningsgebyrerne, Halvprocentsafgiften og Stemplingsafgiften fordrer. Jeg tror, at det vil være i Befolkningens og Aagebrugets Interesse, at denne Afgift bliver ophævet, idet man da vil benytte de Penge, som derved spares, til Driftskapital. Jeg tror, at de Fleste, som købe Eiendomme, gjøre en Beregning om at have saa og saa Meget i Driftskapital, men naar de saa skulle se til, er det Hele blendet oplugt af de nævnte Afgifter, og Enhver vil kunne sige sig selv, at der er Ingenting saa fordærligt for Landbruget som denne Mangel paa Kapital. Jeg er i det Hele ikke nogen Ven af de indirekte Afgifter, men jeg er naturligvis ikke saa sangvinisk, at jeg skulde tro, at vi kunne blive færdige med alle vore gamle Skatter paa een Gang; der vil kræves en hel Del Tid og mange Overveielser dertil. Men jeg tror ikke, at man som Folkerepresentant skal tie ifølge den Betragtning, at der dog ikke kan komme Noget ud af at tale om Sagen. Nei, man bør blive ved at tale, indtil Sagen tilsidt gaar i Opsyldelse. Utsæring sagde engang, da en Minister rystede paa Hovedet ad ham: Ja, den ærede Minister ryfter paa Hovedet, og det vil han blive ved med i 2 og i 3 Aar, men det fjerde Aar vil han udføre min Billie. Saa haabesufst tør jeg nu ikke være, at jeg tror paa, at vi om 4 Aar skulle have faaet opfyldt vort Onske, thi vi maa jo ikke glemme, at vi, siden Utsæring talte saaledes, have faaet plantet en Marktepel, Forsatningsforandringen i 1866, og ved Hjælp af denne Marktepel skal man nok vide at sætte en Grænse for, hvad vi ville faae. Jeg har ønsket at udtale dette, som ligger mig stærkest paa Sinde med Hensyn til de indirekte Afgifter, og hvad de direkte Afgifter angaar, lægger jeg ikke Dølgemaal paa, at de Punkter, jeg har rørt ved, for mig ere meget væsentlige, om ikke de væsentligste.

Jeg skal nu vende mig med nogle Bemærkninger til Indtægtsfiden, og der kan jeg ligesom de foregående Talere vende mig først til den